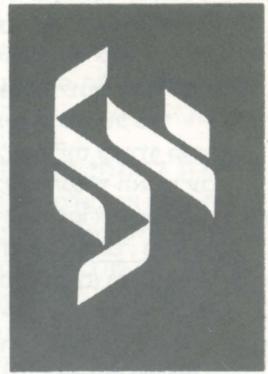

אָמֵן

• ידיעון האקדמיה ללשון העברית טבת התשנ"ד

ארבעים שנה לאקדמיה ללשון

NESSIAH HA-MEDINA NOSHA ZBIRIM BEMUDAT LEZION ARBEVIM SHANA LA-AKADMIA

האקדמיה, שהעמיד לביקורת את מעמד "העברית ברשות הרבנים". בהמורר רב העביר תחת שבט ביקורתו את זיקת היהר לעז ואת הרישול שדבק בלשון היום-יים – בדיבור-פה ובכתבבה.

הנחתה את הטקס הגבי רות אלמגור-רמן. תלמידי בית הספר התיכון של האקדמיה למוסיקה הנעימו בשיר ובגינה. בתום הישיבה הגיעו פרופ' בר-אשר לנשיא המדינה קובץ של חוברות "לשונו לעם". לאחר הישיבה ח'בר נשיא המדינה לציבור למפגש רעים עם רבים מהמשתתפים.

ראו שתשעה ואך סרטט קוים לעתיד. לא חסרו בדבריו גם השגות על פועלות המוסד. לקראת סוף דבריו ביקר את יחס האקדמיה עס משרד החינוך.

אחריו נ שא דברים פרופ' זאב בן-חииים, שהיה נשיא השניא של האקדמיה – האחרון מומחישה-עשר החברים הראשונים של האקדמיה. נשא הרצאותיו היה "בין ועד הלשון לאקדמיה". פרופ' בן-חииים תיאר את ההכנות במעשה וברוח שעשה ועד הלשון לקרהת הקמת האקדמיה וגיבוש כיון פועלתה. חתם את הישיבה הסופר אהרון מגן, חבר

ישיבת מלאה חגיגית של האקדמיה במלאות ארבעים שנה לכינונה התקיימה בבית נשיא המדינה ביום רביעי, י"ז בכסלו התשנ"ד (1 בדצמבר 1993) בהשתתפות שר החינוך ותורבות ובעמד כ-250 איש. נכח בו חבריו האקדמיים והחברים היועצים ובנות זוגם. כמו כן היו נציגי האוניברסיטה העברית,

הפרופורס מי' בונאריה, מי' מיליסון וי' הקרוי והפרופ' י' דישון, דיקנית הפקולטה למדעי היהדות באוניברסיטת בר-אילן. כמו כן נכחו רعيותיהם של כמה מחברי האקדמיה שנפטרו, רוב המורים הבכירים בחוגים לשון העברית בכל האוניברסיטאות בארץ, חברי הוועדות המקצועיות שליל-יד האקדמיה וכן ידידים רבים של המוסד ובהם בני משפחת איזקסון מוקם בימיים אלו (בתורמת משפחת איזקסון תחיית הלשון העברית ע"ש דיר א'ם מז'יא). השתתפו גם מזכ"ל הסתדרות המורים ומהל המרכז הלאומי התרבותי למחקר המדעי (S.C.N.R.S.) בארץ.

הישיבה נפתחה בדברי מר עוז וייצמן נשיא המדינה. עיקר דבריו נסב על שני עניינים: עלعرכה הנצחית של הלשון העברית וחסיבות הלשון הספרותית והចורך בטיפוחה ועל הצורך להילחם בעז ובראו האנגלית. לדבריו, אולי בימי המנדט היה השימוש הרוב באנגלית הכרח המציגות, אבל אין לו כל צידוק במדינת ישראל.

שר החינוך והתרבות פרופ' אמנון רובינשטיין ביקר את האקדמיה על מפעולותיה ותבע לתת משקל למורכבותה של העברית ביום ולגוניה, אף מצא צידוק בשימוש מבוקר בעז ודיבר על הצורך בתקנת הכתיב.

במרכז הארץ עמדו הרצאות של פרופ' משה בר-אשר, נשיא האקדמיה, על "ארבעים שנות האקדמיה". הוא סקר את מטרות המוסד אותן לאחת ובחן מה עשתה האקדמיה ומה היה

המילון ההיסטורי לلغة العبرية

מדור העברית החדשה
מדור העברית החדשה התחילה את עבודתו בשנת תשכ"ט. הוא מזכיר את כל ענפי היצירה בלשון העברית (הספרות היהודית וכיו"ב) בתקופת השנים שבין 1950-1750 (נדיהו), מן ראיית ההשכלה העברית בברלין ועד הקמתה של מדינת ישראל) ובכל הארץ שכתבו בהן בלשון העברית.

עד היום הועלו על המחשב 345 יצירות (מקורות) ובן-הן 5,053,000 מילוט-טקסט (תיקות). מתוך אלה כבר נשלם עבורם המילוני השاملות) ומצוריו הלואוי (המפתחות מקורות אלו מכילות 2,031,000 מילים ועוד 21,130 עריכים מילוניים ראשיים.

במקורות שכבר הועלו על המחשב חיבוריהם של גדולי היוצרים בספרות העברית שבתקופת ההשכלה (יוסף פרל, קלמן שלמן, אברהם מאפו, ייל גורדון, פרץ סמולנסקי), בתקופת התחדיה (מנדי, בייליק, אחד העם, פרישמן, ברדיצ'בסקי, פיארברג, ברנר, גנסין) ובדורות האוחרים (עגנון, חזז, משה סמילנסקי, בורלא) ועוד סופרים רבים.

כמו כן הועלו על המחשב החשובים שבספריו המדע בתקופת ההשכלה: "מאמר המדע" (1765) של אהרן גומפרץ, "מאמר התורה והחכמה" (1771) של מרדכי שנברא, "יריעות שלמה" (ח"א 1784) לשלה פאננהיים, "ספר הבהיר" (1797) של פ"א הורביז, "ראישת למודים" (ח"א 1789, ח"ב 1810) של ברוך לינדא, "шибילי עולם" (ח"א 1822) לשמשון הלי בליך, "תולדות בני האדם" (ח"א 1853), למ"א גינצברג, "תולדות הארץ" (ח"א 1841, ח"ב וח"ג 1859) של יוסף שיינהאך, "תולדות הטבע" (ח"א 1862, ח"ב 1866, ח"ג 1872) לש"י אברמוביץ' (מנדי מו"ס), "מערכת הדומים" (1869) של יהושע סירקין, "תורת החיים" (1875) של אהרן פרוייס ועוד.

חתבה לעצמה המס ספרי הרפואה שבתקופת ההשכלה: "רפואיות העם" (1794-1789) למנדל לפין, "רופא הילדים" (1847) ו"ארחות חיים" (1853) למשה סטודנטזקי, "דרכי הרפואה" (1870) של דוד גורדון, "משנת עולם קטו" (1886) של שרשבסקי ופינס ועוד. מראשית העיתונות העברית הועלו על המחשב חמשים גיליאנותו הראשונים של "המגיד" (7). מספרי החסידות: "שבחיibus ט" (1815), "הנוגות האדים" (1804) ו"צעריל קטון" (1849) לר' אלימלך מליזנסק, "שבחי הרב" (1864)

פרופ' מלמד אף ערך לפחות משלשה-עשר ספרים בהם ספרי ובו הגודל יין אפשרין זיל, שדרה והשקה מהם לקהל לומדי התורה שבעל-פה ולחוקריה. גם את הבלשות והפילולוגיה העבריים העשיר. בשנת תש"י הוציא תרגום של ספר האנוואטיכון לאבסטטוס בערבית. ברכיה לעצםם קובעים המילון הארכמי-ערבי לתרגם וLEARMI תרגום וLEARMI שבמקרא (תש"ה; דרך אב, זה צילום מכתב ידו של המחבר, והוא עולה בבחירותו על דפוסים רבים) ומילון ארמי-ערבי לתלמוד הבבלי שיצא לאור לא מביך (תש"ב). נזכיר כמה ממאמריו המפורטים: "שנים שהם אחד (אוסיא מיא) EN) במקרא" (תש"ה), "שימוש לשון במקרא המיחדים לה" (תש"ח), "נוסח מספר ומשקל במסכת אבות" (תש"ב), "לשון נקייה וכינויים במשנה" (תש"ג). בשנת תש"ז הוציא בפרס ישראלי על מפעלו בפרשנות המקרא. במשך שנים רבות הריבץ תורה ומדוע בכל דרגות החינוך – החל בבית הספר היסודי וכלה בהדרcht דוקטורנטים באוניברסיטאות. תלמידיו ממשיכים את דרכו ומקיימים את רבם. פרופ' מלמד עוסק בצחורי ציבור באמונה ומשמש הרבה של עדת יהודיה פרס בירושלים כممלא מקום אביו זיל. בינה נברך, פרופ' עזרא ציון מלמד? שכן נתיעות שנוטעים מנק' יהיו כמו.

המזכירות המדעית

מן הנעשה בଓונדאות האקדמיה

הוועדה המרכזית למונחי הטבנולוגיה

השנה מלאו חמישים שנה לפעולתה של הוועדה. הוועדה הוקמה בשנת 1943 בשיתוף ועד הלשון העברית והטכניון העברי בחיפה ונקרה "הוועדה למונחי התקניקה". בשנת 1955 הפקה "וועדה המרכזית למונחי הטכנולוגיה של האקדמיה והטכניון".

פרופ' שרגא אירומי, חבר האקדמיה ללשון העברית, מלאה כל השנים את עבודתה של הוועדה הן מצחיר מודיע שלה בתקופת ועד הלשון בשנים תש"ג-תש"ז וכחבר בה משנת תש"ז הן כיו"ר בשנים תשכ"ט-תשנ"ג. מתומו תשנ"ג עמד בראש הוועדה פרופ' משה אוזר. במסגרת הוועדה פעילות עתה הוועדות המקצועיות האלה:

הוועדה למונחי בינה מלאכותית

חבריה: עוזי אורנן, שרגא אירומי, אלון אייני, יוסי גיל, פיליפ עין-דור, עופר עצוון, יש' פלדמן,

ו"סיפורי צדיקים" (1864) של פרומקין-רודקינסון – נוסף עליהם הסתירות האנטי-חסידית של יוסף פרל, "מגלה טמירין" (1819) ו"בוחן צדיק" (1838).

בماגר המילוני הממוחשב של מפעל המילון ההיסטורי כל מובהה ("עדות") מובאת בצעיון תאייה, ולפיכך נקבע הכלל שמשמעותו היסטורי של כל מקור מקורות הספרות העברית החדשה הוא נוסח פרסומו הראשון שבדפוס. علينا להזכיר אפוא לעצם העלאתם על המחשב ויבודם המילוני של המקורות, שנחרכו לצורכי המילון ההיסטורי, העבודה בביבליוגרפיה מקיפה, ולאחר את מקום פרסומו הראשון של כל ספר, של שיר ושל כל מאמר בכתביו העת, בקבצים ספרותיים וכיוצא בהלה במומת, מהן נידחות מהתפוררות ומהן שאיכות הדפסתן יודוה. כל המקורות שהוצעו על המחשב (הטקסט המלא), העיבוד המילוני שלהם (הkonkordanz) וה밀וניות השלמות) ומצוריו הלואוי (המפתחות של המילוניים, הדקדוקים והסתטיטים) – כל אלה שמורים ביכירון המוחשב ובעותק מודפס יחד של מאה ותשעים כרכים, המשמש את עובדי המילון בעבודתם היום-יום.

על הפרק עמודת ההצעה לסכם קטע מעבדתנו באוצר המילונים של הספרות העברית החדשה ולפרנסמו הרבה. מדובר בפרסום מודפס מיוני מדעי, העשויל לעניין את חוקריו הלשון העברית וספרותה.

היום יש במדור העברית החדש שבעה עבודות מדיעים (שלושה מהם בעלי תואר ד"ר ופרופ'!), מוצגים בשרות חלקות – בסך הכל קרוב לחמש מאות מילאות.

רב פרופ' נ"צ מלמד בן חמשים

ביום ג' בכסלו תשנ"ד מלאו תשעים שנה לר' פרופ' עזרא ציון מלמד, זkan חבר האקדמיה. חבר משנת תשטי'ו. קרובי למאה ספרים ומאמריהם הוציאו מתחתן ידו. בולט בין כולם הספר "מפרשי המקרא, דרכיהם ושיטותיהם" (תש"ה) שהוא למעשה שבעה ספרים ומוסף עליהם عشرות מאמרים בכתביו עת שווים. בתחום ספרות חז"ל נזכיר את ספרו "פרק מבוא לספרות התלמוד" (תש"ג) כולל מבואות למשנה ולתוספות, למדרשי ההלכה, לתלמוד הירושלמי וلتלמוד הירושלמי. רבים זכרים לטובה ודוקא את ספרו הקטן "אשנב התלמוד" (מהדורה ראשונה: תש"ח) שלווה כמה דורות של תלמידים – צעירים ומבוגרים – בצדיהם הראשונים בים התלמוד.

ר' אלימלך מליזנסק, "שבחי הרב" (1864)

רוזנטל "בירורי מילים ועוני נסח" וככלולים בו גם שליטה מאמרים של בניו (ר' אברהם ר' דוד) ושל נכדו יואב. אחד-עשר מאמרים עוסקים בענייני לשון. מהם מאמרים הדנים בסוגיות עקרוניות וכולות כגון "על מלים שאלות מן העברית והארמית" בעברית היהודית בימי הביניים" ("בלא"), "על גלגול לשון חכמים בתלמוד הבבלי" (ר' ברויאר), "לענין העברתו בעל-פה של התלמוד הבבלי" (שי' מרג' וועד, ומהם העוסקים בעניינים מוגדרים כגון לקסיקון התלמודי (ד' בויירין, ר' פרידמן ומ' קיסטר) וסוגיות בדקוק: "הנסתורת בעבר בפועל לי" ולי"א בלשון התנאים" (מ' בר-אשר) ו"שתי סוגיות נדשות בלשון חז"ל" (שי' נאה).

המאמרים העוסקים בתלמוד מקצתם מוקדשים לענייני נסח ועריכה ולתולדות מסורת התורה שעלה פה, ומקצתם – לענייני פרשנות, לתולדות ההלכה ועוד.

פָּרָסְוָמִים

זה עתה נתרפסמו בחוברות לשונו לעם "כללי הפיסוק החדש" (מחוזר מד, חברות ד') וככל הכתוב חסר הניקוד – מהדורה חדשה" (מחוזר מה, חברות א). • **כללי הפיסוק החדש** שונאים במידה לא מעטה מן הכללים שהיו בתוקפם עד עכשו. עיקור ההבדל מונה בשינוי הנטיה – מן היחסמדות למבנה המשפט וחילקו אל האמנאות לדקדק אמירות הדברים על מזגם וקצבם. סימני הפיסוק הראשונים אפשרו חופש "במידת-מה" לרוצנו של הכותב, ככל הפסוק האחרונים מאפשרים חירות רבה לכותב (מדברי הפתיחה לחוברת).

החוורת יכולה臾ת בענייני הפיסוק, ונוסף על הכללים אותן בה רישומות הקשורות לפיסוק ובסימנו.

• **כללי הכתב** שבסהדרה החדשה מבוססים על הכתב שנגף עד עתה, כפי שעלה מכללי הבירחה. בעבר חל תוקפם של כללי הבירחה רק במקרים ששחררו סימני דפוס הדורותים לכתב המומלץ, ועתה – בהחלטת האקדמיה מיום ה' במרחצון התשנ"ד – הם היו לכתב חסר הניקוד היחידי.

במהדורות זו גם נוספו הכרעות שנטקבלו במשך שנים לגביהם מילים שנפל בהן ספק בדבר כתיבן הנכון או שנטקבלו בעניין החלטות המשנות את כתיבן לעומת הכתב שנגף בעבר.

שנתיים עברך את לשונו לעם' עם מאיר מדן ז"ל. פרופ' איתן השתתף عشرות שנים השתתפות פעילה ברוב הוועדות שנקבעו בהן המונחים המקצועיים באקדמיה, והתבייע את חותמו בעבודות המינוח באקדמיה. צניעותו המופלגת העלימה מענייני רבים את תרומתו המכורעת לענייני המינוח, ואולם המקורבים אליו לא ישכו לעולם את פועלו המבורך.

פרופ' איתן נבחר לחבר האקדמיה ללשון העברית בשנת תש"ל"ג, ומשנת תש"ל"ד שימש יו"ר ועד המינוח.

רחוב נ"ש ו' קוטשר בירושלים

ביום חמישי, כ"ט בתשרי תשנ"ג (14 באוקטובר 1993) נקרא ורוחב שכותת רמות ירושלים על שמו של פרופ' יצחק אל קוטשר ז"ל. פרופ' קוטשר חוקר העברית והארמית – ובמיוחד לשון חז"ל, העברית בקומורה והארמית הגלילית – היה מזקיר מודיע בוועד הלשון העברית בשנים תש"ב-תש"ו. בשנת תשטי"ז נבחר לחבר האקדמיה לשון העברית, היה פעיל בזיהוותה וארע עמד בראש ועד הדקדוק. בשנים תש"ו-תש"ב שימש עורך "לשונו" והבטיח את חותמו בו. במעמד קריאת שם הרחוב השתתפו אלמנתו גבי אידית קוטשר, בנו ובנותיו, נכדיו ובני משפחה רבים. גם חברים מן האקדמיה וכן תלמידיו באוניברסיטה העברית ובאוניברסיטת בר-אילן ועמיתיים שלו נוכחו בטקס. נשוא דברים מר נ' הרפז, שהיה יו"ר ועדת השמות של עיריית ירושלים, פרופ' מ' בר-אשר בשם האקדמיה ללשון, בשם האוניברסיטאות ובשם התלמידים. מילא אחוריו פרופ' שי' מרג' וחתמה בתו גבי ציונה שטיינר. גבי אידית קוטשר הסירה את הלוט מעל שלט הרחוב.

ספר זיכרון לא"ש רוזנטל ז"ל

הקובץ השני של 'מחקרים תלמודי' מתעם החוג לתלמוד באוניברסיטה העברית בירושלים והוקדש זכרו של הרוב פרופ' אליעזר שמשון רוזנטל ז"ל, שנפטר ביום ט"ז בשבט תש"ם. פרופ' רוזנטל היה חבר ייעץ באקדמיה לשון העברית משנת תש"ו וחבר מלא מנת תש"א.

הקובץ עוסק בנושאים שהיו קרובים לו ולעיסוקו – מחקר התלמוד ולשונותיו, ומקובצים בו עשרים וחמש מאמרים מפרי עטם של חברי ותלמידיו וביהם ישישה מאמרים של חברי מן האקדמיה לשון. את הקובץ פותח מאמר מעזובנו של פרופ'

ראובן קרני, ג'ף רוזנטליין, שהרון שלח, אורי שעמוני.

המציאות: יוכבד חבר ורינה גורן. דiny הוועדה הסטיאמו, והמנחים הובאו לאישור ועד המינוח הם טעונים אישור המלאה.

הוועדה למונחי שימוש שבבי

חברה: משה איזר, שרגא ארימאי, ירחה מיאל ארגמן, נח גיליל, תאודור דותן, רם הפלרין, מנחם טל, צבי פור, שלמה פרנק, אלכסנדר קרשון, הלל רובין, גיורא רוזנבויז, דן רום. המזכירות: יוכבד חבר ורינה גורן. הדין בשני הפרקים הראשונים הסתיים. ארבעה פרקים נוספים בהכנות לדין.

הוועדה למונחי שימוש שבבי: שרגא ארימאי, אברהם בר, יהושע גביש, רולנד ויל, י' וידיסלבסקי, יעקב כ"ץ, יעקב מנצור, מאיר מרדל. המזכירה: יוכבד חבר. הדין בפרקאים א' וב' הסתיים וובא לאישור המלאה. פרק ג' בהכנות לדין.

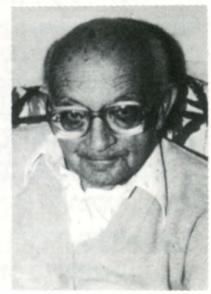
הוועדה למונחי האנרגיה

נדונו השלמות למילון. המילון הובא לדין. בוועד המינוח וובא לאישור המלאה.

הוועדה למונחי שימוש נתונים אוטומטי

הוועדה משותפת למקום התקנים הישראלי ולועודה המרכזית למונחי הטכנולוגיה. נציגי האקדמיה בוועדה: שרגא ארימאי, ציון בשוריה, מנחם צבי קדרי. פרק 20 יצא לאור (60 ערכים). הפרקים 25, 26, 27 נמצאים בדין. הוועדה מתכנסת בתל-אביב.

פרופ' נלי איתן ז"ל

ביום חמישי, ד' בנובמבר התשנ"ד (18 נובמבר 1993) נלב"ע פרופ' עלי איתן, חבר האקדמיה. פרופ' איתן נולד ביום כ"ז בתמוז תרס"ח בגרמניה. עלה לארץ בשנת 1934 ושימש פרופסור חבר בחוג ללשון העברית באוניברסיטת תל-אביב.

בתום עיסוקו המדעי היה העברית של ימי הביניים והפתחות הלשון בזמן החדש. פרופ' איתן כתב מחקר על התרגומים הערבי של ספרי תהילים לרוב סעדיה גאון ופרסם מאמרים ב"לשונו" וב"לשונו לעם". הוא היה מזקיר מדעי בוועד הלשון בשנים תש"ה-תש"ז, ובשנת תש"ז עם כינונו תש"ה-תש"ז, ובשנת תש"ז עם כינונו האקדמיה עמד בראש לשכתה בתל-אביב. במשך

קטועים מזכירון דברים של האספה הכללית הפומבית לקרהת הקמת האקדמיה ללשון העברית

במעמד בית הנשיא - התשנ"ד (מימין לשמאל): א' מרג'ל, נשיַה המִדְּנָה, מ' בר-אשר,
א' רובינשטיין, ?' בּן-חֵיִם

... בבחירות החשאיות, שנערכו בהמשך האספה, נבחרו שמוֹנה האנשִׁים האלה, חברי ראשות באקדמיה וכחברים בחבר הבוחרים מטעם ועד הלשון: יעקב נחום אפשטיין, יצחק דב ברקוביץ, אשר ברש, נפתלי הרץ טור-סיני, משה צבי סגל, משה דוד קאסוטו, יוסף קלונר, דוד שמעוני. ... דבר בכיר ונשגב הוא העומד לנגד עינינו. אם גדרולה הייתה פעולת ועד הלשון עד כה, גדרולה ורחבה כפלילים תהי פועלת האקדמיה ללשון להבא, ואמציעים גדולים דרושים לביצוע תכנית המפעלים במחקר ובמעשה, שכבר הותוו לה ראשי קווים: במילון היסטורי גדול ומפנק, במילון אקדמי למעשה, בספר דקדוק מקיף וקובע ללשונו, ביצירת מילונים למקצועות שונים, לצבע, למוסדות המדינה ועוד ועוד. ... ועד הלשון העברית ימשיך בעבודתו עד שיוישלם כינון האקדמיה, שהיא תירש את מקומו ותרים את מפעלו. יחי וуд הלשון העברית! תהי האקדמיה ללשון העברית! תהי מדינת ישראל ועם ישראל באשר הוא שם!

(מתוך "לשונו" טז, תש"ח - תש"ט)

... בבחירות החשאיות, שנערכו בהמשך האספה, נבחרו שמוֹנה האנשִׁים האלה, חברי ראשות באקדמיה וכחברים בחבר הבוחרים מטעם ועד הלשון: יעקב נחום אפשטיין, יצחק דב ברקוביץ, אשר ברש, נפתלי הרץ טור-סיני, משה צבי סגל, משה דוד קאסוטו, יוסף קלונר, דוד שמעוני. ... דבר בכיר ונשגב הוא העומד לנגד עינינו. אם גדרולה הייתה פעולת ועד הלשון עד כה, גדרולה ורחבה כפלילים תהי פועלת האקדמיה ללשון להבא, ואמציעים גדולים דרושים לביצוע תכנית המפעלים במחקר ובמעשה, שכבר הותוו לה ראשי קווים: במילון היסטורי גדול ומפנק, במילון אקדמי למעשה, בספר דקדוק מקיף וקובע ללשונו, ביצירת מילונים למקצועות שונים, לצבע, למוסדות המדינה ועוד ועוד. ... ועד הלשון העברית ימשיך בעבודתו עד שיוישלם כינון האקדמיה, שהיא תירש את מקומו ותרים את מפעלו. יחי וуд הלשון העברית! תהי האקדמיה ללשון העברית! תהי מדינת ישראל ועם ישראל באשר הוא שם!

האספה התקיימה ביום ז' לחנוכה,
ב' בטבת תש"ט (3 בינוואר 1949)
באולם המוזיאון בתל-אביב

דברי נשיא ועד הלשון פרופ' נ"ה טור-סיני

ראש משלטנו, יושב ראש הסתדרות הציונית העולמית, רקטור האוניברסיטה העברית וקהל נכבד!

אחרי הכנות מרובות והתייעצויות ממושכות של שנים התכנסו היום לפני שעوت מעתות חבריו ועד הלשון העברית בארץ ישראל לאספה כללית, לשם הצבעה והכרעה סופית על דרכי הקמתה של האקדמיה ללשון העברית, שאלה שאפו מייסדיו הראשונים של ועד הלשון, אליעזר בן-יהודה ז"ל וחבריו לפני שישים שנה. חובת חיים היא לעמנו במדינת ישראל ובתפות, שתקים אקדמיה זו ללשון העברית, שתתיה לה הסמכות לקבוע את חוקי לשונו המחוישת לשם צורכי החיים בכל ווחbam על יסוד מחקר לשונו העתיקה; היא לשון המקורות הקדושים לנו שמהם שב עמו כוח ודחיפה לנש, שהתרחש נגד עינינו בתהית העם והארץ, ובשוב לשון שנחשה כמתה, לחים מלאים והגעה השעה למלא חובתנו זו עם הקמת המדינה.

ברור היה לנו, כשחיפשנו את הדרכים לייצרת האקדמיה, שהסמכות צריכה להינתן לה על ידי מוסדות השלטון הלאומייםعلילונים שלנו... וברור היה לנו עם זאת, שאין להקים אקדמיה ללשון העברית בארץינו אלא מתוך רציפות מלאה עם עובdot ועד הלשון, שלמעשה מילא את תפקידיה של אקדמיה כאות זה שנשים רבות: אלוי בוהה אחר זה מטובי החוקרם הבולטים והוועדות המקצועיות וחבר עובדים מצומצם ונאמן. ברור היה אפוא, שעם הקמת האקדמיה ללשון העברית, עם הרחבות הסמכות ועם החמרות הדרישות לגבי אותם האישים, שיימצאו וראוים לשמש כחברים באקדמיה, אין לוותר על הרציפות עם עבדה ועד הלשון וחבריו, שעבדו עבודה זו עד כאן, ואשר ניסיונות הרוב משך שני דורות התהיה חשוב הוא לנו גם במסגרת הנאצלה של הבניין החדש, שיקום במקום הישן.